

Το θρησκευτικό μάθημα στη σημερινή εκπαιδευτική πραγματικότητα (Κωνσταντίνος Νικολαΐδης, Εκπαιδευτικός)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1PGXWqj>]

B. Κεφάλαιο 1^ο

Σύγχρονες προσεγγίσεις στη φυσιογνωμία και στο χαρακτήρα της θρησκευτικής αγωγής

1.1. Ο χαρακτήρας του θρησκευτικού μαθήματος στη σημερινή εκπαιδευτική πραγματικότητα

Το μάθημα των Θρησκευτικών, τόσο στην Πρωτοβάθμια όσο και στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση της χώρα μας, είναι ενταγμένο οργανικά στον κορμό των μαθημάτων του ωρολογίου προγράμματος ως μέρος της ευρύτερης πολυφωνίας, η οποία συνεισφέρει στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης παιδείας στο πλαίσιο της δημόσιας εκπαίδευσης.

Ο χαρακτήρας και η φυσιογνωμία του θρησκευτικού μαθήματος στη σύγχρονη εκπαίδευση τείνει να μην είναι κατηχητικός και ομολογιακός, αλλά γνωσιακός και παιδαγωγικός. Το μάθημα των Θρησκευτικών, το οποίο πλέον συνιστά γνωριμία με τα μορφωτικά αγαθά, με τις αξίες και τον πολιτισμό που διαμόρφωσε ο Χριστιανισμός και η ορθόδοξη παράδοση αλλά και γνωριμία με τις θρησκευτικές παραδόσεις των λαών, προωθεί το διάλογο και ισχυροποιεί τη θέση του ως μαθήματος με ανοικτό, πλουραλιστικό και παιδαγωγικό χαρακτήρα. Καθώς είναι ενταγμένο οργανικά στην παρεχόμενη από την Πολιτεία εκπαίδευση, το μάθημα των Θρησκευτικών διαλέγεται με τα άλλα γνωστικά αντικείμενα και καλλιεργεί θετικά την αποδοχή της ετερότητας, υπηρετώντας έτσι τις ανάγκες της πλουραλιστικής και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και αναδεικνύοντας την αξία της συνάντησης και του διαλόγου των πολιτισμών και των ανθρώπων[4].

Πηγή: uustpete.org

Αν και η ορθόδοξη χριστιανική παράδοση κατέχει κεντρικό ρόλο στη δημόσια εκπαίδευση, η θρησκευτική αγωγή αποτελεί παιδαγωγική αρμοδιότητα και ευθύνη της Πολιτείας, χωρίς να συνδέεται με το κατηχητικό έργο της Εκκλησίας. Το μάθημα των Θρησκευτικών δεν αντιμετωπίζεται ως ένα ειδικό μάθημα, αλλά ως κανονικό μάθημα του σχολικού προγράμματος το οποίο είναι ενταγμένο στην εκπαίδευση που παρέχεται από την Πολιτεία[5]. Έτσι λοιπόν τα νέα προγράμματα σπουδών- ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ- τα οποία συντάχθηκαν το 2002-2003, στοχεύουν στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του μαθητή, στην επιτυχή κοινωνική του ένταξη μέσα από την αποδοχή κοινών αξιών και την ανάπτυξη των νοητικών, συναισθηματικών και ψυχοκινητικών δεξιοτήτων[6].

Το μάθημα των Θρησκευτικών διατηρεί τον Χριστοκεντρικό του χαρακτήρα και αναλαμβάνει να ενημερώσει και να εισάγει τους μαθητές στην ορθόδοξη παράδοση, χωρίς να κάνει κατήχηση. Ο χαρακτήρας του μαθήματος γίνεται σαφές ότι είναι γνωσιακός και παιδαγωγικός, κάτι που φαίνεται και από τη διάταξη της ύλης, που διαρθρώνεται γύρω από τις έννοιες οδός, αλήθεια, ζωή, οι οποίες καθορίζουν και το θεολογικό υπόβαθρο της θρησκευτικής αγωγής στο Δημοτικό σχολείο[7].

Έτσι, λοιπόν, στο σύγχρονο σχολείο προέκυψε η ανάγκη ύπαρξης ενός θρησκευτικού μαθήματος που, όπως παρατηρεί ο Στ. Γιαγκάζογλου, οφείλει να συνδέεται- στη διδακτική πράξη - με το χαρακτήρα της παιδείας και του πολιτισμού, αναδεικνύοντας την καθολική παιδευτική αξία του[8].

[Συνεχίζεται]

[4] Σ. Γιαγκάζογλου, Απαλλαγή από τα θρησκευτικά, Παιδαγωγικό Σχόλιο σε Νομικά Πορίσματα και Αποφάσεις, στο διαδικτυακό τόπο www.pischools.gr/lessons/religious/analekta/50.pdf , (ημερομηνία ανάκτησης 15-09-20012).

[5] Στ. Γιαγκάζογλου, Το μάθημα των Θρησκευτικών στο Δημόσιο Σχολείο και οι Σχέσεις Κράτους και Εκκλησίας, Εισήγηση στην Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών, 20Μαΐου 2006.

[6] ΔΕΠΠΣ Προγραμμάτων σπουδών και ΑΠΣ για την υποχρεωτική εκπαίδευση, Τόμος Α΄, Φ.Ε.Κ. τεύχος Β΄ΑΡ. φύλλου 303/13-03-03.

[7] Γ. Οικονόμου, Η Θρησκευτική Αγωγή στο Δημοτικό Σχολείο σύμφωνα με το Δ.Ε.Π.Π.Σ. και τα νέα Προγράμματα και βιβλία, στο διαδικτυακό τόπο www.pischools.r/programs/epomorfosi/...yliko/.../thriskeftika.pdf, (ημερομηνία

ανάκτησης 11/11/2012).

[8] Σ. Γιαγκάζογλου, «Η φυσιογνωμία και ο χαρακτήρας του θρησκευτικού μαθήματος. Η θρησκευτική αγωγή στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες», στο συλλ. τόμο *Τα Θρησκευτικά ως μάθημα ταυτότητας και πολιτισμού*, Εισηγήσεις Σεμιναρίου Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας, εκδ. Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2005, σ. 130.